
OVERLEVEN MET GOD

Survivalgids

Uitgeverij JESI – Zoetermeer

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council (FSC) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

Uitgeverij Jes! is een samenwerking tussen Uitgeverij Boekencentrum en de HGJB. Kijk voor meer informatie op www.jesvoorjou.nl.

Ontwerp omslag en binnenwerk: Reprovinci

ISBN 978 90 239 2676 4

NUR 707

© 2013 Uitgeverij Jes! – Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden

VAN START

‘Ja, ik wil Jezus volgen. Ja, ik geloof wat hij heeft gezegd en nog elke dag tegen mij zegt. En ja, ik wil er openlijk voor uitkomen dat ik christen ben.’

Misschien ben je nog niet (helemaal) zeker van deze uitspraken of weet je nog niet precies hoe je dat moet doen — maar jij wilt wel met God op weg. Dan is het goede nieuws: God wil met jou op weg. Hij daagt je uit om de tocht van je leven met hem te maken. Je staat voor een opwindende survival vol onverwachte uitdagingen. Ga je mee?

Overleven met God, daar gaat deze survivalgids over. Het is een gids met alles wat je onderweg nodig hebt: raad en advies van andere mensen die God volgen, gebeden die je helpen een directe lifeline met God te hebben, materiaaltips met boeken, muziek en links naar filmpjes die je leren en inspireren. We gaan ook op zoek naar wie je zelf bent met behulp van een kleine test en we gaan kijken naar opvattingen die jij hebt over God: helpen ze je bij je survival of hinderen ze je juist? We zoeken het antwoord op de vraag of je als christen iets speciaals moet kunnen voor zo’n tocht en of je

iets bijzonders moet doen of juist niet. En of jij dat zou kunnen.

Tot slot bekijken we hoe je met je vriend(inn)en en familie, in je opleiding of werk samen met God op weg kunt blijven.

De 60 bijbelstudies in het boek vormen wegwijzers die je op weg helpen en houden. Met deze survivalgids kun je op weg gaan, achter God aan.

Je kunt de gids gebruiken als een dagboek voor drie maanden. Door de week lees je de Wegwijzers en in het weekend de onderdelen ‘By the way’. De weeknummers zorgen ervoor dat je het spoor niet bijster raakt.

Maar je kunt de zestig Wegwijzers natuurlijk ook verspreid over een langere periode lezen en overdenken. Ook bij dat gebruik kan ‘By the way’ steeds een inspirerende pitstop zijn.

Ten slotte is dit boek ook geschikt voor gebruik in groepen. Achterin het boek vind je daarvoor een gebruiksaanwijzing.

Ik wens je een goede reis toe. God is dicht bij je.

Rolf Robbe

GEBRUIKSAANWIJZING

Deze survivalgids wil jonge christenen laten nadenken over hun keuze voor God. In de gids lees je hoe je hem kunt volgen en wat de consequenties daarvan zijn. Het kan heel inspirerend zijn om hierover met elkaar na te denken. Je kunt elkaar op dingen wijzen die je zelf wellicht over het hoofd zou zien. En daarnaast kan het delen van ervaringen op de weg achter God aan motiveren en stimuleren. Hoe doe je dat samen? Hieronder vind je wat ideeën voor bespreking in groepen.

- Kies voor een bijeenkomst steeds één thema (suggesties voor thema's staan bij de inleidingen, voor de Wegwijzers).
- Een van de leden neemt het voortouw en opent de bespreking met gebed.
- Je praat even kort over het thema naar aanleiding van de korte inleiding die tweewekelijks te vinden is (voor de Wegwijzers).
- Stel elkaar vooraf vragen over het thema (wie, wat, waarom, hoe).

Noteer de vragen; niet direct de antwoorden.

- Ga hierna uiteen in groepjes van 3 tot 6 mensen. Elke groep bespreekt een of twee Wegwijzers.
- Lees in je groepje eerst de Wegwijzer en eventueel het gedeelte in de Bijbel rond de besproken bijbeltekst.
- Voer vervolgens een gesprek over vragen die bij jullie leven. En over de vraag bij 'En jij?'.
- Terug in de grote groep kun je vervolgens opvallende zaken delen of een vraag waar je niet uitkwam nogmaals in de grote groep gooien.
- Ga ten slotte na of de vooraf genoteerde vragen beantwoord zijn of dat ze nog – verder – aan de orde moeten komen.
- Bekijk samen welke materiaaltips van 'By the way' je kunt gebruiken.
- Je kunt met elkaar eindigen met gebed en een lied. Suggesties daarvoor vind je in 'By the way', (achter iedere week).

WEEK
1 & 2

Overleven

Jij wilt met God op weg. Je bent niet de enige. De Bijbel vertelt over veel mensen die het met God wilden proberen. Deze eerste weken laten we hen aan het woord. Ze leefden in een andere tijd en nogal anders dan jij. Maar de vraag is nog steeds dezelfde: volg je mij? Hoe gingen zij met God op weg?

WEGWIJZER 1

ABRAM WAAGT HET MET GOD

Genesis 12:1

De HEER zei tegen Abram: 'Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat ik je zal wijzen.'

Hoe lastig is het te kiezen voor God? Als je ouders gelovig zijn, ligt die keuze meer voor de hand dan wanneer je familie niets met God heeft. Abrams vader was al wel een eind met God op weg gegaan, maar hij was halverwege blijven steken. Aan zijn familie had Abram niet zoveel. Maar toch bleef het lastig om ja te zeggen toen God vroeg: Wil je bij je familie vandaan gaan en het met mij wagen? Want Abram moest wel iedereen verlaten die hij kende en

alles loslaten wat hem zekerheid bood. Als je werd aangevallen door rondtrekkende rovers was je in een groep veiliger. Kon Abram niet beter bij zijn familie blijven? Veiligheid en een vertrouwde omgeving, er moet meer zijn, dacht Abram. En dat was er. God was er. God die Abram riep en hem uitdaagde: Waag het met mij. Je zou bijna denken: tegen God kun je geen nee zeggen. Maar er bleven redenen genoeg om niet te gaan. Want wie was God nu

eigenlijk voor Abram? Onzichtbaar, onbekend, onbereikbaar. Wat had je aan hem als er rovers op je pad zouden komen of als er geen water te vinden was? Op weg gaan; maar welke weg en waarheen dan? Als je het waagt met God moet je wel durven.

In een van de films van Indiana Jones komt hij, belaagd door tal van achtervolgers – via onnavolgbare gangen dwars door een instortende berg – plotseling bij de uitgang. Gered! Totdat blijkt dat hij voor een diepe afgrond staat. Zet de eerste stap en je zult de weg zien, zegt de aanwijzing die in de rots staat gekerfd. Er was niets dan een gapende diepte. Maar Indiana Jones had geen keuze en zette de eerste stap in het niets. En toen vond zijn voet houvast. De weg, een brug eigenlijk, ontrolde zich onder zijn voeten terwijl hij verder liep. En hij was gered. Zo is het als je met God op weg

gaat. Je volgt zijn aanwijzingen en je stapt in het ongewisse. Je weet niet wat je overkomt, je laat alles los waar je nog enige zekerheid aan zou kunnen ontleen. En je gaat met hem op weg. Waarom? Omdat hij God is. Omdat hij het zegt: Zet de eerste stap en je zult de weg zien. Zo simpel is het. God kan je losmaken uit alles wat je vasthoudt of tegenhoudt. En hij kan een weg maken waar jij geen weg ziet. Vol vertrouwen zet je de eerste stap en de volgende.

En jij?

Tegen wie heb jij eigenlijk ja gezegd?

En waarom?

WEGWIJZER 2

JAKOB LEERT LOSLATEN

Genesis 28:15

Ikzelf sta je terzijde, ik zal je overal beschermen, waar je ook heen gaat, en ik zal je naar dit land terugbrengen; ik zal je niet alleen laten tot ik gedaan heb wat ik je heb beloofd.

Jakob was nog jong maar hij had van zijn leven al een behoorlijke puinhoop gemaakt. Hij had slaande ruzie met zijn broer, had zijn vader bedrogen en bestolen en had samen met zijn moeder een fraude van aanzienlijke omvang gepleegd. En nu was hij ook nog eens op de vlucht en zwierf moederziel alleen door een onbekend land. Waar moest hij heen en wie kon hem helpen?

En uitgerekend op dat dieptepunt

van zijn leven kwam God. Hij zei: Wees gerust. Ik ben bij je en alles komt goed. Waar had Jakob dat genereuze aanbod aan verdiend? Alleen aan God die zich vol liefde naar hem toe boog en hem hielp. Dat heet genade. Had Jakob een keuze? God was zijn laatste hoop en hij greep gretig de uitgestoken hand. Natuurlijk zou Jakob God volgen.

Vervolgens bleek Jakob het heel goed zonder God te kunnen. Met

sluwe trucjes leidde hij zijn werkgever om de tuin en vergaarde een kapitaal: vrouwen, kinderen, schapen en kamelen. Toen hij rijk genoeg was kneep hij er stiekem tussenuit. Jakob was rijk geworden zonder God. Hij kon het zelf wel. Tot die nacht waarop Jakob veranderde in een afhankelijke man die geen stap kon zetten zonder God. Bij Pniël zei God tegen Jakob: Stop Jakob, je kunt zo niet verder. Je kunt het niet zelf. Je kunt niet om mij heen. Al je slimmigheid helpt je uiteindelijk niet verder. Jakob moest alle controle over zijn leven leren loslaten. Hij moest leren vertrouwen op Gods genade en kracht. Dat ging niet zonder slag of stoot. Het werd een hele worsteling, daar bij die rivier. Het is ook moeilijk als je alles zelf wilt doen en als je denkt dat je God wel kunt missen. Jakob moest leren afhankelijk te zijn, leren bidden en aanbidden. Maar uiteindelijk

overwon Jakob zijn eigen karakter, en daarmee eigenlijk zichzelf. God gaf hem die overwinning. Een leven zonder God is riskant. Jakob kon zijn bezit in één nacht kwijtraken. Maar wat God hem aanbood kon hij nooit meer kwijtraken: een leven met hem in het schitterende land dat God hem zou geven. Toen Jakob dat na veel strijd erkende, ging de zon letterlijk en figuurlijk op in zijn leven. Op weg gaan met God is een overwinning op jezelf. Echt ja zeggen tegen God is niet eenvoudig. Het kan je je geld kosten en je rustige leven. Maar je krijgt er iets veel mooiers voor terug. Een leven in vrede met God, met jezelf en met je omstandigheden.

En jij?

Heb jij God nodig?

Wat kun je wel zonder hem?

WEGWIJZER 3

MOZES KRIJGT HULP

Exodus 3:11-12

Mozes zei: 'Maar wie ben ik dat ik naar de farao zou gaan en de Israëlieten uit Egypte zou leiden?' God antwoordde: 'Ik zal bij je zijn. En dit zal voor jou het teken zijn dat ik je heb gestuurd: als je het volk uit Egypte hebt weggeleid, zullen jullie God bij deze berg vereren.'

God had Mozes gevraagd: bevrijd mijn volk. Mozes had onmiddellijk door dat dat een klus zou zijn voor zijn leven. Mozes zei dan ook niet direct ja. Hij durfde het niet zomaar met God te wagen.

Als je even nadenkt weet je hoe moeilijk de opdracht was. Hoezo, het opnemen tegen de farao, toevallig wel de machtigste koning

van de wereld? En over welk beloofde land ging het eigenlijk? En van wie was dat land dan wel? Om nog maar niet te spreken over een reis met een compleet volk met vrouwen, kinderen en vee. Mozes had geen zin in zo'n moeilijke klus. En hij noemde zijn bezwaren: ik ben helemaal geen leider, ze zullen me vast niet geloven en ik kan ook

al geen farao of volk toespreken. Conclusie: stuur maar een ander. Maar God roept je niet zomaar. Hij wil jou! En daarom gaat God serieus in op Mozes' bezwaren. Hij probeert hem zo veel vertrouwen te geven dat hij toch durft te gaan. God geeft het teken van de berg: als je het volk uit Egypte hebt bevrijd, zullen jullie mij bij deze berg vereren. De redding lijkt voor God al een voldongen feit. En hij geeft Mozes nog meer zekerheden: een staf waarmee hij wonderen kan doen en zijn broer Aäron die voor hem het woord zal doen. De boodschap is: ga maar en vertrouw op mij en de mensen en dingen die ik in je leven geef. Het komt goed! God roept je en hij kent je. Hij weet wie je bent, wat je kunt en niet kunt – en hij weet precies wat je nodig hebt om met hem op weg te kunnen gaan. Hij geeft het je concreet in handen: dit kun jij goed. Gebruik je kwaliteiten maar

om je werk te doen voor mij. Hij geeft je mensen om je heen die je helpen met hun gaven. Je staat er niet alleen voor: je ouders, je vrienden en vriendinnen, je collega's en de mensen in je buurt en kerk.

En het mooiste is wel dat God al weet waar je uitkomt: je zult hem aanbidden bij de berg. Daar zal hij je laten zien hoe machtig en liefdevol hij is. Daar zal hij zijn evangelie laten horen en mag je hem ontmoeten. Hoe precies? Dat is voor elke tijd weer anders. Het volk Israël ontmoette God bij de berg Sinai. Later werd het de tabernakel en nog later de tempel. En wij zien God als we kijken naar Jezus Christus. Dan zien we wat God eigenlijk met ons voorheeft. In hem worden al Gods beloften en woorden werkelijkheid. Uiteindelijk mag je hem zien in het beloofde land, face to face.

En jij?

Als God je roept zorgt hij er ook voor dat je hem kunt volgen. Wie of wat heb jij gekregen om je op de weg achter hem aan, te houden?

WEGWIJZER 4

DE ISRAËLIETEN LEREN VERTROUWEN

Exodus 14:14

De HEER zal voor u strijden, u hoeft zelf niets te doen.

Wat verwacht jij van een leven met God? Kom je in een luilekkerland waar geen ellende of tegenslag is en iedereen je aardig vindt? Dan moet ik je nu even wakker maken. God heeft ons nooit beloofd dat ons pad over rozen zal gaan.

Jazeker, er zijn prachtige momenten en geweldige ontmoetingen en ervaringen. Maar er zal ook ellende en pijn zijn. Dat merkten de Israëlieten al snel.

Een vrij en ongestoord leven dachten ze te krijgen. Maar wat deden ze dan hier in de woestijn? En wat deed hun oude vijand de farao daar met zijn complete leger?

Met achter hen een wraakzuchtige en tot de tanden bewapende massa soldaten en voor hen een zee, zaten de Israëlieten als ratten in de val. Ze zouden omkomen in de woestijn. Was dat nou wat God voor hen in petto had?

Nee, God belooft je geen rustig en veilig leven. Maar wat dan wel? Dit: wees niet bang, wacht rustig af. Dan zult u zien hoe de HEER vandaag voor u de overwinning op de Egyptenaren behaalt. De HEER zal voor u strijden, u hoeft zelf niets te doen. Dat zei Mozes vol vertrouwen. Wat is dat nou? Niets doen? Terwijl je aan alle kanten

wordt bedreigd? Moet je dan geen oplossingen bedenken, een uitweg verzinnen, een betrouwbare bondgenoot zoeken of misschien zelfs het op een akkoordje gooien met je vijand. Nee, zegt Mozes, niets doen. Dat betekent dat je je helemaal overlevert aan de HEER. Hij zal voor een oplossing zorgen. Niets doen, dat is ook nu erg moeilijk. Wij willen ons niet overgeven aan een ander, maar zelf een oplossing verzinnen. Maar God zegt: Als je met mij op weg gaat zorg ik ervoor dat je er komt. Je komt in het beloofde land. Niet door jouw prestaties maar door mijn verlossingswerk. Ik zal je redden door Jezus Christus. Hij baant de weg. Zoals de Israëlieten even later over de wonderweg door de zee konden lopen, zo mogen wij op de wonderweg van het kruis lopen. De kruisweg is een weg naar het leven. God zorgt voor een oplossing waar

jij nooit aan zou hebben gedacht. Je lijkt te verdrinken. En als je om hulp roept, haalt God je misschien niet eens direct uit het water. En dan ga je twijfelen: Is hij er wel, kan hij wel helpen? Ja, hij kan en zal helpen. Maar op zijn manier. Misschien laat hij het water juist wel stijgen zodat je niet te pletter slaat op de rotsen. Of laat hij het nog harder stormen, maar uit een andere richting zodat het probleem overwaait. Misschien laat hij het water wel opdrogen zodat je droogvoets de kant kunt bereiken. Of... Hoe dan ook, God zal op zijn tijd en op zijn manier redding brengen. Er is maar een ding nodig: vertrouwen op hem. Wees niet bang, wacht rustig af. Dan zul je zien hoe de HEER voor jou de overwinning op al je problemen behaalt. Moeilijk? Niet als je beseft dat hij de HEER is van hemel en aarde en onnoemelijk veel van je houdt.

En jij?

Wat doe jij als God ver weg lijkt terwijl je hem juist zo nodig hebt?

WEGWIJZER 5

RUTH GAAT VOOR GOD

Ruth 1:16

Maar Ruth antwoordde: 'Vraag me toch niet langer u te verlaten en terug te gaan, weg van u. Waar u gaat, zal ik gaan, waar u slaapt, zal ik slapen; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God.'

Waarom zou je eigenlijk ja zeggen tegen God? Waarom wil je bij hem en bij zijn volgelingen horen? Waar verlang je naar? Wat voor mensen denk je te leren kennen? Mensen die je steunen en motiveren misschien. Maar die zijn er niet altijd. Soms staan mensen je juist in de weg en houden ze je bij Jezus vandaan.

Ruth wilde heel graag bij God horen en zijn volk. Maar er was niets of niemand die haar

aanmoedigde om op weg te gaan met God. Sterker nog, Noömi, haar schoonmoeder raadde het haar ten sterkste af. Niet doen, Ruth, niet meegaan. Gewoon lekker thuis blijven. Mijn God heeft je niets te bieden. Kijk, je schoonzuster gaat terug naar haar volk en haar god. Ze heeft groot gelijk. Ga haar toch achterna! Had sombere Noömi gelijk?

Ja, dat had ze. Tenminste als je keek naar de omstandigheden

waarin ze verkeerde. Ze had ooit God en zijn volk verlaten om te kunnen overleven in een ander land. Maar dat ging helemaal niet goed. Haar man en beide zonen stierven er. Alsof God wilde zeggen: dit is niet het goede land. Hier moet je niet zijn. Kom terug. En dat deed ze. Maar niet om God. Als weduwe had je geen schijn van kans om te overleven in een vreemd land. Daarom ging ze terug naar haar dorp in Israël waar wellicht nog mensen waren die om haar gaven. Doen jullie dat nou ook maar, zei ze tegen haar schoondochters. Zoek hulp in je eigen omgeving. Klinkt logisch. Maar Ruth was anders. Zij zocht haar zekerheid niet zoals Noömi deed, bij mensen en omstandigheden. Zij ging voor God. En daarvoor liet ze alles achter. Ruth maakte een duidelijk keuze: uw volk is mijn volk en uw God is mijn God. Dat wilde zeggen: ik wil de God

van Israël volgen op de manier die hij heeft voorgeschreven aan zijn volk. Noömi was bij haar volk vandaan gegaan toen ze God niet meer vertrouwde. Maar Ruth ging juist naar hem toe, wilde leven onder zijn invloedssfeer. Het was een keuze voor het leven. Ze sneed alle banden door met de veilige thuishaven en ging op weg met God. Ze verwachtte alles van hem. En het mooie is dat God zorgde voor Ruth. Juist in die voor haar vreemde omgeving waren er mensen die voor haar zorgden. Aan de vriendelijke Boaz die haar hielp kon ze zien hoe goed God is. Hij helpt je ook als je omstandigheden slecht zijn. Zo gaf God Ruth én Noömi een nieuw leven in Israël. God is genadig als je voor hem kiest. Hij stuurt mensen op je weg op wie je kunt vertrouwen, mensen van wie je gaat houden en met wie je een nieuw leven op kunt bouwen.

En jij?

Wat laat jij achter of los om met God op weg kunnen gaan?